

Ofiara Ex-Jezuickim. (1790).

OFIARA EX-JEZUITOŃ

Z WŁASNYCH SWYCH OSOB DLA RZECZYPOSPOLITEY
UCZYNIONA. ROKU 1790.

Religioni, & Bonis Artibus!

XVIII. 1. 996

XVIII. 2. 1366

Ponieważ Naród Nasz *Polski* (BOGU y dzisiejszym *Skonfederowanym Stanom* dzięki!) do tak Swietnego Stanu przycho-
dzący, między *Walnymi y Ważnymi* dla *Dobry Pospolitego* rze-
czami, y to też w *Publicznych Drukowanych Pismach* umieścić:
Czyli Kray y Wojewodztwa nieżyczą sobie, żeby Rzeczpospolitą
wstawiła się do Rzymu o powrócenie Zakonu Jezuickiego do Edu-
kacyi tak potrzebney w tym właśnie coraz psuiącym się Wieku
naszym? przeto, żyjące ieszcze w znaczney liczbie *Ofoby* niegdy *Je-*
zuickie, do dawnego swego *Powołania*, y do dawnych *Oyczyźnie*
swoiey *Uslug* statecznie od tylu lat tęskniące, z szczyrą swą ochotą
odzywają się; a zdawna już (na rozkaz *Rzymskiego Brewe y*
Naszego Seymu Delegacyjnego) oddawszy wszystkie swe *Dobra*,
wszystkie *Summy*, wszystkie swe *Kościóły* y własne nawet *Domy*,
niosą teraz to na *Ofiarę* dla *Miśey* swey *Oyczyzny*, co im iedy-
nie tylko pozostało, to jest, własne swe *Ofoby*.

Gdy w R. 1773. podczas *Seymu Delegacyjnego* nadeszło *Pa-*
pielkie Brewe kassujące *Zakon Jezuicki*, zaraz *Jezuicy* w *Naszych*
Kraiach zostający, chcąc utrzymać się, tak przy swoim *Powołaniu*,
iako y przy swych dawnych więcej niż od *Dwochset Lat* około
zaśzczepiania w *Młodzieży* *Obyczajów y Nauk* pilnie łożonych
pracach, dobrowolnie sami przez usta *Rektora* podówczas *Jezu-*
ickiego Collegium Warszawskiego (który żyje ieszcze do tychczas
w *Warszawie*) oddawali wszystkie swe *Dobra*, wszystkie *Summy*,
y cały zgoła swóy *Majątek*, aby tylko pomienione *Brewe* nie było
w *Polscze* do skutku przyprowadzone; przestając na samych tylko
iakiichkolwiek dla siebie *Penſjach*. a wreszcie y o *Penſje* nienale-

gając, a spuszczać się na *Boską Opatrzność* y na łaskawą wzglę-
dność Obywatelów, zwłazcza tych, których młodemu potomstwu
usługi swe w Szkołach ciż *Jezuici* poświęcać zwykli; na tey al-
bowiem *Boskiej Opatrzności* y na Obywatelów względności, y
dawni pierwsi ich Oycowie (lubo Zagraniczni y nieznaomi) nie
zawiedli się, gdy bez żadnego Maiątku przybywszy do *Polskicy*,
we wszytko od rozmaitych Obywatelów hoynie opatrzeni byli.

Lecz w tey swoiey proźbie y Oferze, podczas *Seymu De-
legacyinego*, niebyli *Jezuici* wysłuchani, y za przyięciem *Papie-
skiego Breve* (lat temu 17.) rozproszeni zostali.

Przez te 17. lat, wielu *Ex-Jezuitow* umarło, wielu inny so-
bie Stan obrało; iest atoli znaczna ieszcze ich częśćka, która w
dawney swoiey wyżey namienioney chęci trwa dotychczas, y
byleby *Ociec S.* za wstawieniem się *Nayiaśnieyszey Skonfederalo-
waney* teraz *Rzeczypospolitey Nafzey* przywrócić raczył do *Pol-
skicy* Zakon *Jezuicki*, gotowa iest prace swe rozpocząć w Kościo-
łach y Szkołach, nieżądając żadnego im oddania dawnych ich
Dobr, ani Kapitałów, ani iakiegożkolwiek Maiątku, nie nalegając
nawet y o wyznaczenie Pensyi, ale (iak się wyżey rzekło) spu-
szczać się na *Boską Opatrzność* y na względność tych Obywa-
telow, ktorzy patrząc na ich Kościelne y Szkolne prace, osądzą
łacno, czy wspomozenia są godni. Na tańszy Kontrakt (ktorzy,
ani ze Skarbu Publicznego, ani od Obywatelow, o nic koniecznie
niedomagają się) trudno podobno znaleźć Kościelnych Pracowni-
kow y Szkolnych Nauczycielow; ięśli zaś do tego są zdadni, dali
iż tego dowod przez dwa y więcey całe Wieki.

Upadł ten Zakon w *Polszcze* (mimo żądań więkzszey daleko
części *Polskiego* Narodu) podczas naywiękzszego fameyże Rzpłtey
upadku y Kraiow Jey zaboru; gdy teraz taż Rzpłta tak chwale-
bnie za zbawiennemi Stanow Skonfederalowanych Radami powsta-
ie, może y ten upadły u siebie Zakon dla Dobra Powszecznego
dźwignąć.

~~X~~

XVIII-2.1366